

JJ-101

June-2022

B.Com., Sem.-II**CE-102 (A) : Financial Accounting - II**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

સૂચના : વિભાગ-Iમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :

1. (A) નીચેના વ્યવહારોની આમનોંધ લખો : 6

- (1) કંપનીની શેરમૂડી દરેક ₹ 100નો તેવા 55,500 શેરોની બનેલ છે. કંપનીએ આ શેરોનું દરેક ₹ 10નો તેવા ઈક્વિટી શેર અને દરેક ₹ 10નો તેવા 15%ના પ્રેફરન્સ શેરમાં 3 : 2ના પ્રમાણમાં વિભાગીકરણ કરવાનું નક્કી કર્યું.
- (2) એક કંપનીના દરેક ₹ 100નો તેવા 37,500 ઈક્વિટી શેરનું દરેક ₹ 10નો તેવા 3,75,000 ઈક્વિટી શેરોમાં વિભાગીકરણ કરવામાં આવ્યું.
- (3) એક કંપનીએ દરેક ₹ 100નો તેવા પુર્ણ-ભરપાઈ 2,500 ઈક્વિટી શેરોનું નીચેની શરતોએ ઈક્વિટી સ્ટોકમાં રૂપાંતર કરવાનું નક્કી કર્યું :
(અ) દરેક શેરદીઠ ₹ 110ની કિંમતે (બ) દરેક શેરદીઠ ₹ 95ની કિંમતે.

(B) પી.એમ. કંપની લિમિટેડની બહાર પાડેલ થાપણ ₹ 10નો એક એવા ₹ 5,00,000ના શેરની બનેલી છે. શેરદીઠ ₹ 8 મંગાવેલ છે અને ભરાયેલા છે. અનામત ભંડોળમાંથી ₹ 1,97,500ની રકમ મૂડી ભંડોળ ખાતે લઈ ગયા હતાં અને તે રકમમાંથી ડિરેક્ટરને સત્તા આપવામાં આવી હતી કે તેમણે નીચે મુજબ તેનો ઉપયોગ કરવો : 6

- (1) શેરને પૂરા ભરાયેલા બનાવવા માટે બોનસ ડિવિડન્ડ જાહેર કરવું.
- (2) દર ચાર ઈક્વિટી શેરદીઠ એક બોનસ ઈક્વિટી શેર, શેરદીઠ દરેક ₹ 5ના પ્રીમિયમ આપવા. કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

(C) નિધિ લિમિટેડના તા. 31-3-2022ના કાચા સરવૈયાની અમુક બાકીઓ નીચે મુજબ છે : 8

વિગત	રકમ (₹)
ઈક્વિટી શેરમૂડી (20000 શેર દરેક ₹ 10નો)	2,00,000
રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી (5000 શેર દરેક ₹ 10નો શેરદીઠ ₹ 8 ભરાયેલ)	40,000
સામાન્ય અનામત	40,000
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	5,000
બેંક સિલક	1,00,000

કાચદાની જરૂરી જોગવાઈઓનું પાલન કરીને કંપની રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર 5% પ્રીમિયમથી પરત કરવાનું નક્કી કરેલ છે. આ માટે જરૂરી રકમના નવા ઈક્વિટી શેર મૂળ કિંમતે બહાર પાડવામાં આવ્યા. હિસાબી ચોપડામાં નવા શેર બહાર પાડવાની અને પ્રેફ. શેર પરત કરવા અંગેની જરૂરી આમનોંધ લખો.

2. (A) શિવ કંપની લિમિટેડે ₹ 10નો એક એવા 10,00,000 ઈક્વિટી શેર 50% પ્રીમિયમ જાહેર જનતા માટે બહાર પાડેલ છે. ભરણાની સંપૂર્ણ બાંધધરી રઘુપતિ, રાઘવ, રાજા, રામે નીચે મુજબ આપી : 14
રઘુપતિ : 30%, રાઘવ : 30%, રાજા : 20%, રામ : 20%

બાંધકારી દલાલોએ નિશ્ચિત બાંધકારી માટે નીચે મુજબ અરજીઓ કરી :

રઘુપતિ : 25,000, રાઘવ : 25,000, રાજા : 25,000, રામ : 25,000

નિશ્ચિત બાંધકારી સિવાય, પરંતુ નિશાનીવાળી અરજીઓ સહિત કુલ 6,00,000 ઈક્વિટી શેર માટે અરજીઓ મળી. નિશાનીવાળી અરજીઓ નીચે મુજબ હતી :

રઘુપતિ : 1,80,000, રાઘવ : 1,00,000, રાજા : 1,00,000, રામ : 40,000

એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું કે બાંધકારી દલાલોને બહાર પાડેલ કિંમત પર 5% બાંધકારી કમિશન આપવાનું છે. પ્રત્યેક બાંધકારી દલાલના કમિશનની ગણતરી કરો અને દરેક બાંધકારી દલાલની જવાબદારી નક્કી કરો જો :

(1) દલાલોને નિશ્ચિત બાંધકારી અંગે કોઈ રકમ જમા ન મળે તો.

(2) દલાલોને નિશ્ચિત બાંધકારી અંગે કોઈ રકમ જમા મળે તો.

(B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો :

(1) શેર બાંધકારીના ફાયદાઓ જણાવો.

(2) નિશાનીવાળી અરજી એટલે શું ? સમજાવો.

3. (A) મૂડી ઘટાડા અંગેની નીચે મુજબની યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવેલ છે :

ભારત લિમિટેડનું તા. 31-3-22નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

મૂડી-હેવા	₹	મિલકત-લેણાં	₹
દરેક ₹ 10નો એવા ઈક્વિટી શેરમૂડી	8,00,000	પાઘડી	60,000
10% પ્રેફરન્સ શેર દરેક ₹ 100નો	2,00,000	જમીન અને મકાન	5,50,000
12%ના ડિબેન્ચર	2,50,000	મશીનરી	1,80,000
ડિબેન્ચર પર ચૂકવવાનું બાકી વ્યાજ	50,000	રોકાણો	70,000
લેણદારો	2,00,000	સ્ટોક	80,000
આકસ્મિક જવાબદારી :		દેવાદારો	1,20,000
કંપની સામેના દાવાની રકમ ₹ 30,000		બેન્ક સિલક	1,50,000
		પ્રાથમિક ખર્ચ	80,000
		નફા-નુકસાન ખાતું	2,10,000
કુલ	15,00,000	કુલ	15,00,000

(1) પ્રેફરન્સ શેરમૂડીની કિંમત ₹ 60 સુધી ઘટાડવામાં આવી.

(2) ઈક્વિટી શેરમૂડીની કિંમતમાં ₹ 5નો ઘટાડો કરવામાં આવ્યો.

(3) ડિબેન્ચર હોલ્ડરોએ તેમની લેણી નીકળતી વ્યાજની રકમ જતી કરી અને ડિબેન્ચર હોલ્ડરોએ જમીનનો એક ટુકડો કે જેની કિંમત ₹ 2,00,000 હતી, તે જમીન ₹ 1,80,000માં પાર્ટ-પેમેન્ટ તરીકે સ્વીકારી.

(4) બાકીની જમીનની કિંમત ₹ 2,70,000 આંકવામાં આવી.

(5) રોકાણોના ₹ 90,000 ઉપજ્યા.

(6) પુનઃરચના ખર્ચ ₹ 40,000 થયો.

(7) કંપનીએ બાકી દાવા અંગેની રકમ ચૂકવવાનું સ્વીકાર્યું.

(8) ચોપડે દર્શાવેલ તમામ અદ્રશ્ય અને અવાસ્તવિક મિલકતો માંડી વાળવામાં આવી.

(9) લેણદારો પૈકી ₹ 1,00,000ના લેણદારોને ₹ 80,000 ચૂકવી ખાતું ચૂકવે કર્યું.

કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

(B) કોઈપણ એકનો જવાબ આપો :

(1) મૂડી ઘટાડાની પદ્ધતિઓ સમજાવો.

(2) મૂડી ભંડોળમાં ફેરફાર અંગે ટેબલ 'એ'ની જોગવાઈઓ જણાવો.

4. (A) પી.એમ. ઈન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડની તારીખ 31-3-22ના રોજ પૂરાં થતા વર્ષની આગ અને દરિયાઈ વીમા વિભાગની નીચે મુજબની માહિતી આપેલ છે :

14

વિગત	આગ વિભાગ (₹)	દરિયાઈ વિભાગ (₹)
મળેલ પ્રીમિયમ	22,00,000	45,70,875
મળવાનું બાકી પ્રીમિયમ :		
તા. 31-3-21	1,50,000	10,00,000
તા. 31-3-22	4,50,000	4,29,125
ચૂકવેલ દાવાઓ	25,00,000	35,80,725
ચૂકવાના બાકી દાવાઓ :		
તા. 31-3-21	2,00,000	6,00,000
તા. 31-3-22	7,50,000	2,19,275
ભાવિ જોખમ માટેનું અનામત (31-3-2021)	8,00,000	27,00,000
વધારાનું અનામત (31-3-2021)	1,50,000	2,00,000
કમિશન	5,50,000	6,50,000
સ્વીકારેલ પુન:વીમા પર કમિશન	60,000	1,80,000
આપેલ પુન:વીમા પર કમિશન	1,10,000	3,30,000
ફર્નીચરના વેચાણનું નુકસાન	15,000	15,000
રોકાણોના વેચાણનો નફો	2,70,000	2,50,000
ઘાલખાધ	10,000	12,000
આગ બુઝાવવાનો ખર્ચ	10,000	—
પુન:વીમા વસુલાત	15,00,000	15,50,000
સ્વીકારેલ પુન:વીમા પ્રીમિયમ	8,50,000	4,50,000
આપેલ પુન:વીમા પ્રીમિયમ	3,50,000	2,50,000
વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ	1,40,000	1,60,000
વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ પરનો ટેક્ષ	10,000	10,000
પ્રીમિયમના ઘટાડા રૂપે આપેલ બોનસ	8,000	10,000
પરચૂરણ આવક	5,00,000	5,60,000
ઘાલખાધ પરત	—	50,000

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે :

- (1) વીમા કંપનીના નિયમો મુજબ ભાવિ જોખમ માટેનું અનામત રાખવાનું છે અને દર વર્ષે વધારાનું અનામત ચોખ્ખા પ્રીમિયમના 10%થી વધારવું.
- (2) વહીવટી ખર્ચ ₹ 7,20,000 આગ અને દરિયાઈ વિભાગ વચ્ચે મળેલ ચોખ્ખા પ્રીમિયમના પ્રમાણમાં ફાળવવામાં આવેલ છે.

31-3-22ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે આગ અને દરિયાઈ બંને વિભાગના મહેસૂલી ખાતા તૈયાર કરો.

- (B) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

6

- (1) સ્વીકારેલ પુન:વીમો અને આપેલ પુન:વીમો
- (2) બાકી જોખમનું અનામત અને 'નો ક્લેઈમ બોનસ'

વિભાગ – II

5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (કોઈપણ પાંચ)

10

- (1) સામાન્ય વીમો _____ સામે રક્ષણ આપે છે.
 - (A) વ્યક્તિને આગથી થયેલ નુકસાન સામે
 - (B) વ્યક્તિને સમુદ્ર પ્રવાસ દરમ્યાન થયેલ નુકસાન સામે
 - (C) માલસામાન અને મિલકતને આગ અને સમુદ્ર પ્રવાસ દરમ્યાન થયેલ નુકસાન સામે
 - (D) ઉપરોક્ત બધા
- (2) આપેલ પુનઃવીમો એટલે _____
 - (A) બીજી કંપનીનો સ્વીકારેલ વીમો
 - (B) મળેલ દાવાઓ
 - (C) બીજી કંપનીને આપેલ વીમો
 - (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (3) જ્યારે જમીનગીરી પ્રીમિયમની રકમ માંડી વાળવામાં આવે, ત્યારે મૂડી ઘટાડા ફંડની રકમ _____
 - (A) વધે છે
 - (B) ઘટે છે
 - (C) કોઈ વાર વધશે
 - (D) કોઈ ફેર નહી પડે
- (4) ₹ 750નો એક એવા ડિબેન્ટ્સ પર મળવાપાત્ર વધુમાં વધુ બાંધધરી કમિશનની રકમ
 - (A) ₹ 18.75
 - (B) ₹ 37.50
 - (C) ₹ 18.57
 - (D) ₹ 35.05
- (5) ₹ 10ના એક એવા 10 શેરનું ₹ 105ના ઈક્વિટી સ્ટોકમાં રૂપાંતર કરવામાં આવે, ત્યારે કંપનીના ચોપડે _____
 - (A) ઈક્વિટી સ્ટોક ખાતે ₹ 105 જમા થશે
 - (B) ઈક્વિટી સ્ટોક પર વટાવ ખાતે ₹ 5 ઉધાર થશે
 - (C) સ્ટોક પ્રીમિયમ ખાતે ₹ 5 જમા થશે
 - (D) (A) અને (B) બંને
- (6) આકસ્મિક જવાબદારી ચૂકવાય ત્યારે _____ ખાતું ઉધાર થશે.
 - (A) રોકડ ખાતું
 - (B) આકસ્મિક જવાબદારીનું ખાતું
 - (C) મૂડી ઘટાડા ખાતું
 - (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (7) બાંધધરી કરાર _____ માટે કરવામાં આવે છે.
 - (A) હક્કના શેર બહાર પાડવા
 - (B) શેરની ખાનગી ધોરણે ફાળવણી
 - (C) (A) અને (B) બંને
 - (D) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ
- (8) કંપની જાહેર પ્રજાને શેરની વહેંચણી કરતાં પહેલાં, કોઈ મર્ચન્ટ બેન્કર કે સમર્થક અથવા સમર્થકોની સિન્ડિકેટ સાથે કંપનીનાં બધાજ શેર ખરીદી લેવાનો જે કરાર કરે તેને _____ કહે છે.
 - (A) સમગ્ર વેચાણનાં સોદા
 - (B) સ્વેટ ઈક્વિટી
 - (C) બુક બિલ્ડીંગ પ્રક્રિયા
 - (D) શેરની પરત ખરીદી
- (9) કંપની ધારા 2013ની _____ મુજબ રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર નફા-નુકસાન ખાતાની જમા બાકીમાંથી પરત થઈ શકે.
 - (A) કલમ 55
 - (B) કલમ 56
 - (C) કલમ 57
 - (D) કલમ 58
- (10) રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરી શકાતા નથી
 - (A) મૂળ કિંમતે
 - (B) વટાવથી
 - (C) પ્રીમિયમથી
 - (D) એકપણ નહિ

JJ-101

June-2022

B.Com., Sem.-II**CE-102 (A) : Financial Accounting - II**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – I**Instruction :** Attempt any **two** questions from Part-I.1. (A) Write the journal entry of following transactions : **6**

- (1) The share capital of a company consists of 55,500 equity shares of ₹ 100 each. The company decided to sub-divide the same into equity shares of ₹ 10 each and 15% preference shares of ₹ 10 each in the ratio of 3:2
- (2) 37,500 equity shares of ₹ 100 each are sub-divided into 3,75,000 equity shares of ₹ 10 each.
- (3) A company decided to issue equity stock in the following manner in exchange of 2,500 equity shares of ₹ 100 fully paid,
(A) at the rate of ₹ 110 for each share (B) at the rate of ₹ 95 for each share

(B) The issued capital of PM company Ltd. was ₹ 5,00,000 divided into shares of ₹ 10 each. ₹ 8 per share called and paid. A sum of ₹ 1,97,500 was capitalised out of Reserve Funds. From that amount the directors were authorised to (A) Declare a Bonus Dividend to make the shares fully paid and (B) to issue bonus share on the basis of one Equity share for every four equity shares held at ₹ 5 Premium on each share. Pass necessary journal entries in the books of the company. **6**

(C) The following is the extract of Trial Balance of Nidhi Limited as on 31-3-2022 : **8**

Particulars	₹
Equity Share Capital (20000 shares of ₹ 10 each)	2,00,000
Redeemable Preference Share Capital (5000 shares of ₹ 10 each, ₹ 8 paid up)	40,000
General Reserve	40,000
Securities Premium	5,000
Bank Balance	1,00,000

The company decides to redeem the preference shares at 5% premium after complying with legal provisions. For this, new equity shares of required amount are issued at cost price. Write necessary journal entries for the issue of new equity shares and preference capital redeemed in accounting books.

2. (A) Shiv Co. Ltd. issued 10,00,000 equity shares of ₹ 10 each at 50% premium for public. The whole issue was fully underwritten by Raghupati, Raghav, Raja and Ram as follows : **14**

Raghupati : 30%, Raghav : 30%, Raja : 20% , Ram : 20%

The underwriters made application for firm underwriting as under :

Raghupati : 25,000, Raghav : 25,000, Raja : 25,000, Ram : 25,000

The total applications excluding Firm underwriting but including marked applications were 6,00,000 equity shares. The marked applications were as under:

Raghupati : 1,80,000, Raghav : 1,00,000, Raja : 1,00,000, Ram : 40,000

It was agreed that underwriters were to be paid underwriting commission at 5% on the issue price. Calculate amount of commission for each underwriter and determine the liabilities of an individual underwriter if :

- (1) Credit for firm underwriting is not given to underwriter
- (2) Credit for firm underwriting is given to underwriter.

(B) Give the answer (any **one**) :

6

- (1) State the advantages of Underwriting
- (2) Explain the meaning of Marked Application.

3. (A) The following scheme of reconstruction of capital was approved :
The Balance Sheet of Bharat Ltd. as on 31-3-22 is as follows :

14

Liabilities	₹	Assets	₹
Equity Share Capital of ₹ 10 each	8,00,000	Goodwill	60,000
10% Pref. Shares of ₹ 100 each	2,00,000	Land & Building	5,50,000
12% Debentures	2,50,000	Machinery	1,80,000
Outstanding Interest on Debentures	50,000	Investments	70,000
Creditors	2,00,000	Stock	80,000
Contingent Liability :		Debtors	1,20,000
Claim against company for ₹ 30,000		Bank Balance	1,50,000
		Preliminary Exp.	80,000
		P & L A/c	2,10,000
	15,00,000		15,00,000

- (1) The Price of Pref. shares is to be reduced upto ₹ 60 per share.
- (2) The Price of Equity shares is to be reduced by ₹ 5 per share.
- (3) The debenture holders agreed to forgo their outstanding interest and also agreed to accept a piece of land worth ₹ 2,00,000 at ₹ 1,80,000 as part payment.
- (4) The remaining land and building were valued at ₹ 2,70,000.
- (5) ₹ 90,000 were realized of investments.
- (6) Reconstruction expenses amounted to ₹ 40,000.
- (7) It was decided that company had to pay the claim.
- (8) All Intangible and fictitious assets mentioned in the books are to be written off.
- (9) Out of creditors of ₹ 1,00,000 to be settled with ₹ 80,000.

Write necessary journal entries in the books of the company.

(B) Give the answer (any **one**) :

6

- (1) Explain the methods of reducing share capital.
- (2) State the provisions of table 'A' related to alteration of share capital.

4. (A) PM Insurance Co. Ltd. provides you following details of fire and marine departments for the year ending on 31-3-22.

14

Particulars	Fire department (₹)	Marine department (₹)
Premium received	22,00,000	45,70,875
Premium outstanding :		
On 31-3-21	1,50,000	10,00,000
On 31-3-22	4,50,000	4,29,125
Claims paid	25,00,000	35,80,725
Claim outstanding :		
On 31-3-21	2,00,000	6,00,000
On 31-3-22	7,50,000	2,19,275
Reserve for unexpired risk (31-3-2021)	8,00,000	27,00,000
Additional reserve (31-3-2021)	1,50,000	2,00,000
Commission	5,50,000	6,50,000
Commission on re-insurance accepted	60,000	1,80,000
Commission on re-insurance ceded	1,10,000	3,30,000
Loss on sale of Furniture	15,000	15,000
Profit on sale of Investment	2,70,000	2,50,000
Bad debts	10,000	12,000
Fire extinguishers expenses	10,000	—
Re-insurance recovery	15,00,000	15,50,000
Re-insurance premium accepted	8,50,000	4,50,000
Re-insurance premium ceded	3,50,000	2,50,000
Interest and dividend	1,40,000	1,60,000
Income-tax on interest and dividend	10,000	10,000
No claim Bonus	8,000	10,000
Other income	5,00,000	5,60,000
Bad debts Recovery	—	50,000

Other information is as follows :

- (1) Unexpired risk reserve is to be kept as per insurance company's rules and every year additional reserve is to be increased by 10% on net premium.
- (2) The administration expenses of ₹ 7,20,000 is to be divided between fire and marine department in the proportion of net premium received.

Prepare Revenue Accounts for both Departments for the year ending on 31-3-22.

- (B) Give the answer (any one) :

6

- (1) Reinsurance Accepted and Reinsurance Ceded.
- (2) 'Reserve for Unexpired Risk' and 'No Claim Bonus'

PART – II

5. Choose the right answer from given options : (any five)

10

- (1) General Insurance covers _____
 - (A) Loss of lives due to fire
 - (B) Loss of lives during marine voyage
 - (C) Loss of goods & Assets by fire and marine transportation
 - (D) All of these
- (2) Re-insurance ceded, means _____
 - (A) Insurance of other company accepted
 - (B) Claims received
 - (C) Insurance given to other company
 - (D) None of these
- (3) When balance of securities premium is to be written off, the balance of capital reduction fund _____
 - (A) Increases
 - (B) Reduces
 - (C) Sometime increases
 - (D) Does not change
- (4) On debenture of ₹ 750 maximum amount of underwriting commission allowable is –
 - (A) ₹ 18.75
 - (B) ₹ 37.50
 - (C) ₹ 18.57
 - (D) ₹ 35.05
- (5) A company has converted its 10 Equity shares of ₹ 10 each into stock of ₹ 105, in the books of company
 - (A) Equity Stock A/c will be credited ₹ 105
 - (B) Discount on Equity Stock A/c will be debited ₹ 5
 - (C) Stock Premium A/c will be credited ₹ 5
 - (D) (A) and (B) both
- (6) _____ account is debited, when Contingent Liability is paid.
 - (A) Cash A/c
 - (B) Contingent Liability A/c
 - (C) Capital Reduction A/c
 - (D) None of above
- (7) Underwriting agreement is made for _____
 - (A) Issue of Right shares
 - (B) Private Placement of shares
 - (C) (A) and (B) both
 - (D) None of above
- (8) A public company before making public issue of shares, enters into a contract with a merchant banker or a sponsor, or syndicate of sponsors to buy all the shares of company it is known as _____.
 - (A) Sale out deal
 - (B) Sweat Equity
 - (C) Book building Process
 - (D) Buy Back of share
- (9) As per _____ of the Companies Act, 2013, Redeemable Preference shares can be redeemed out of credit balance of profit and loss account.
 - (A) Section 55
 - (B) Section 56
 - (C) Section 57
 - (D) Section 58
- (10) Redeemable Preference shares cannot be redeemed _____.
 - (A) At Cost Price
 - (B) At a Discount
 - (C) At a Premium
 - (D) None of above